

Arbetsmiljöverket
Osund konkurrens 2017
Utländska arbetsgivare

Innehåll

- Sammanfattning
- Om undersökningen
- Förklaring av diagram
- Fakta om respondenterna

- Resultat
 - Uppdragsgivare
 - Regler
 - Information
 - Beteende
 - Uppföljning av regler om arbetsmiljö
 - Osunda uppdragserbjudanden
 - Kontakt med arbetsmiljöverket

- Bilaga
 - Öppna svar och kommentarer
 - Databas med respondenternas kontaktuppgifter
 - Enkät

Sammanfattning

Syftet med följande undersökning är att Arbetsmiljöverket ska få underlag för att bli ännu bättre på att ge företag relevant stöd och hjälp för att de olika branscherna ska fungera väl.

Undersökningen är genomförd under februari 2017 med hjälp av telefonintervjuer med utländska arbetsgivare, både inom den offentliga- och privata sektorn. Målgruppen i undersökningen är utländska arbetsgivare inom byggbranschen. Intervjuerna genomfördes på svenska eller engelska och totalt har 235 intervjuer genomförts.

Resultaten visar att nästan samtliga (96 procent) har privata företag som uppdragsgivare medan knappt en av fyra har offentliga myndigheter som uppdragsgivare. De vanligaste sätten att ha fått kännedom om utstationeringsregistret är genom Arbetsmiljöverket, Byggnads, uppdragsgivaren eller genom en förman.

Nio av tio upplever att det framgick i upphandlingen vilka regler som ska följas kring arbetsmiljöregler och arbetstidsregler medan ungefär åtta av tio upplever att det framgick vilka regler som ska följas avseende skatteregler och arbetstillstånd. Runt åtta av tio vet var de ska vända sig för att få information om de regler som gäller i Sverige.

Runt sju av tio eller fler tycker att det är svårt (svarsalternativ 1-4 på en tiogradig-skala) att hitta information om arbetstidsregler, utstationering och krav på utrustning och hjälpmedel.

Det är 93 procent som svarar att det är ovanligt (svarsalternativ 1-4 på en tiogradig-skala) att arbetsgivare betalar ut svarta löner till sina arbetstagare. Därutöver svarar 86 procent att det är ovanligt (svarsalternativ 1-4 på en tiogradig-skala) att arbetsgivare har arbetstagare som inte har tillstånd att arbeta i Sverige.

Fler än sju av tio anser att det är viktigt (svarsalternativ 7-10 på en tiogradig-skala) att staten arbetar med att förenkla regelverket, informerar mer om gällande regelverk, utför mera tillsyn samt arbetar för ett bättre samarbete mellan fler myndigheter.

Bland de öppna kommentarerna framförs att staten kan bli bättre på att översätta information och regelverk samt bli bättre på att sprida information.

Huvuddelen av respondenterna har valt att inte svara på frågan om de under de senaste 3 åren har blivit tillfrågade av svenska uppdragsgivare om uppdrag som skulle inneburi att de ägnat sig åt osund konkurrens.

En majoritet har inte haft kontakt med Arbetsmiljöverket under det senaste året. Bland de som haft kontakt är det vanligast att ha besökt hemsidan.

Om undersökningen

Bakgrund och syfte

- Regeringen har uppdragit åt Arbetsmiljöverket att under 2015-2018 stärka tillsynen av företag som bryter mot arbetsmiljölagen för att få konkurrensfördelar. Arbetsmiljöverket ska i samråd med arbetsmarknadens parter utveckla och utforma informationsinsatser särskilt riktade mot specifika branscher.
- Syftet med undersökningen är att Arbetsmiljöverket ska få underlag för att bli ännu bättre på att ge företagen relevant stöd och hjälp för att branschen ska fungera väl.

Genomförande

- Telefonintervjuer genomfördes med utländska arbetsgivare, både inom den offentliga- och privata sektorn.
- Målgruppen i undersökningen är utländska arbetsgivare inom byggbranschen.
- Respondenterna intervjuades på svenska eller engelska, totalt genomfördes 235 intervjuer under 124 intervjutimmar.
- Datasamlingen genomfördes fr. o m den 3 februari 2017 till den 19 februari 2017.

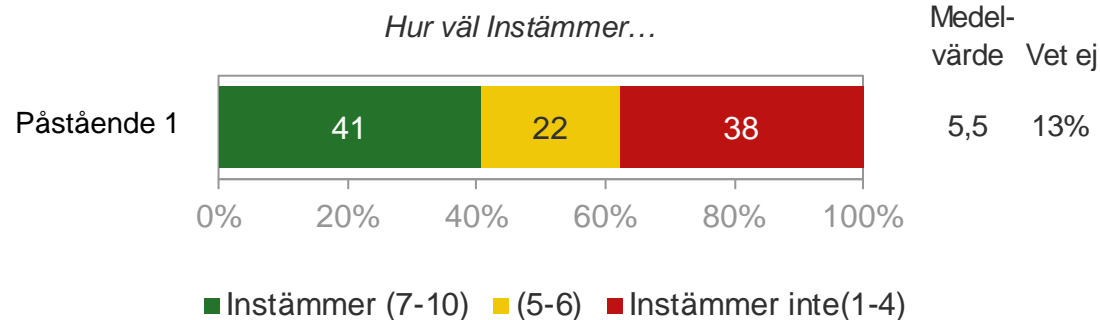
Förklaring av diagram

Frågeställningarna har bedömts på en tiogradig skala som redovisas enligt figuren nedan.

Gröna fält är den andel respondenter som har markerat en siffra mellan (7-10) på skalan, gula fält är andelen respondenter som har markerat en femma eller sexa och röda fält är den andel respondenter som har markerat en siffra mellan (1-4) på skalan. Andelarna är beräknade endast för dem som har tagit ställning i frågan. Den gröna andelen kan tolkas som positiv, den gula som neutral och den röda som negativ och i texterna som förtydligar de olika diagrammen anges skalvärdena.

Till höger om figuren visas medelvärdet för frågeställningen samt andelen som inte tagit ställning i frågan.

Exempelvis visar diagrammet nedan att 41 procent instämmer (svarsalternativ 7-10), 22 procent är neutrala (svarsalternativ 5-6) och 38 procent instämmer inte (svarsalternativ 1-4).

Fakta om respondenterna

Sex av tio är Annan chef medan tre av tio är VD/högste chef. Under Annan befattning nämns bland annat kontaktperson, projektledare och konsult. Fullständig lista över Annan befattnings finns i extern bilaga.

Vilken är din befattning?	Antal	Andel
VD, högste chef	70	30%
Annan chef	138	59%
Annan befattning	26	11%

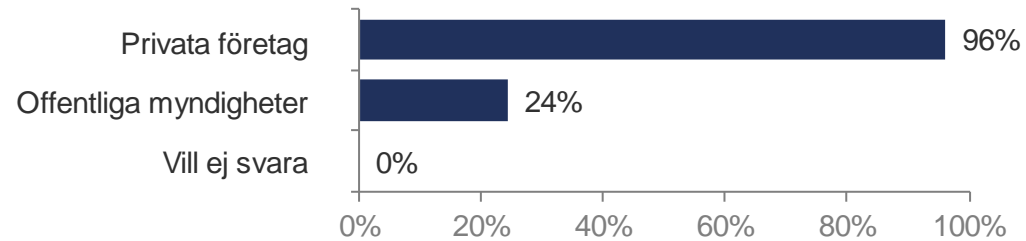
Resultat

Uppdragsgivare

Nästan samtliga har privata företag som uppdragsgivare i Sverige medan knappt en av fyra har offentliga myndigheter som uppdragsgivare.

Är din/dina uppdragsgivare i Sverige?

Utstationeringsregistret

Nästan samtliga har eller har haft personal utstationerad i Sverige.

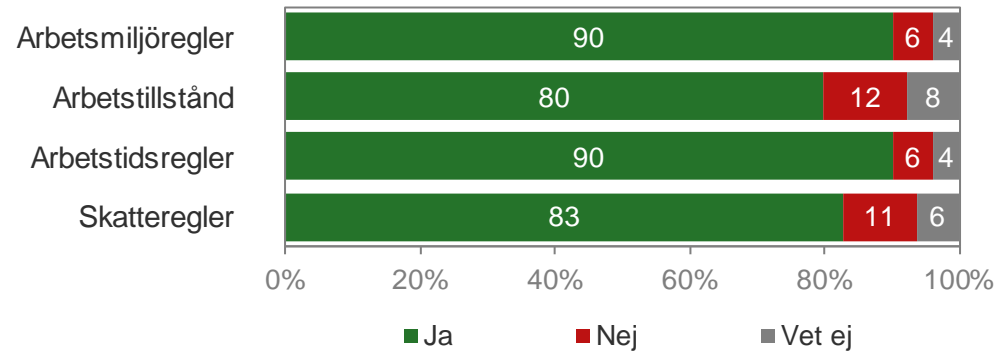
Drygt sju av tio uppger hur deras företag har fått kännedom om utstationeringsregistret. Här nämns bland annat Arbetsmiljöverket, Byggnads, uppdragsgivaren, förman och internet. Fullständiga öppna kommentarer redovisas i extern bilaga.

Stämmer det att ditt företag har eller har haft personal utstationerad i Sverige?	Antal	Andel
Ja	234	100%
Nej	1	0,4%
Vill ej svara	0	0%

Regler

Nio av tio upplever att det framgick i upphandlingen vilka regler som ska följas kring arbetsmiljöregler och arbetstidsregler medan runt åtta av tio upplever att det framgick vilka regler som ska följas avseende skatteregler och arbetstillstånd.

Framgick det i upphandlingen av era tjänster vilka regler som ska följas inom följande områden?

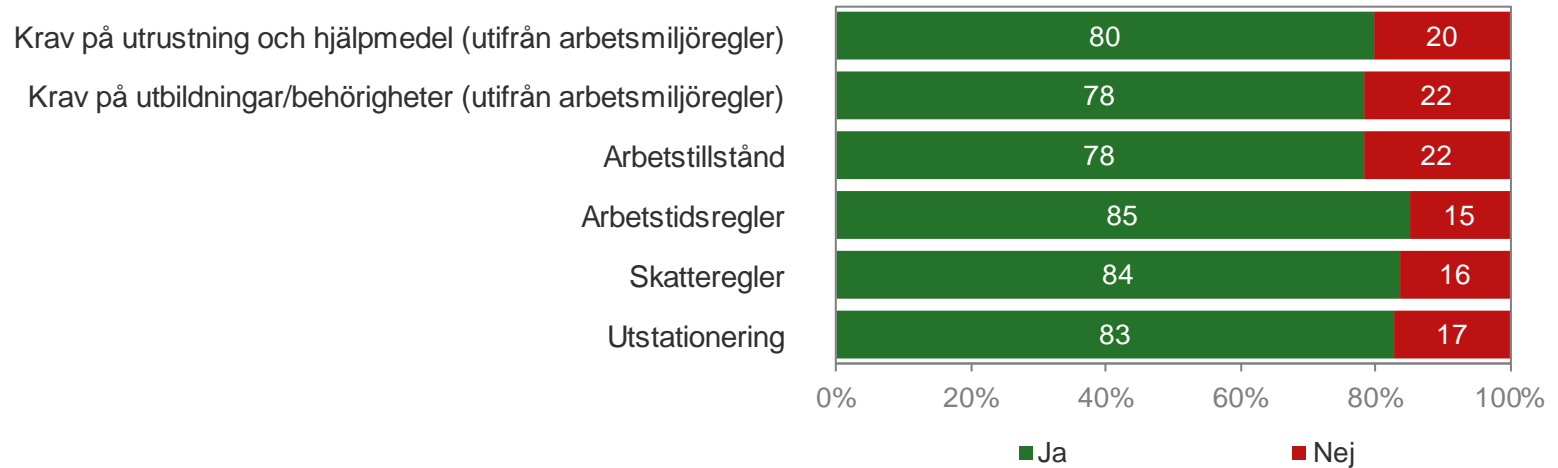

Regler

Runt åtta av tio vet var de ska vända sig för att få information om vilka regler som gäller i Sverige. Det är runt åtta av tio som svarat att de vet vart de kan vända sig för att få tag i informationen. ,

Samtidigt är det runt en av fem som svarar att de inte vet vart de kan vända sig för att få tag i information om vilka regler som gäller.

Vet du var du kan vända dig för att få information om vilka regler som gäller inom följande områden i Sverige?

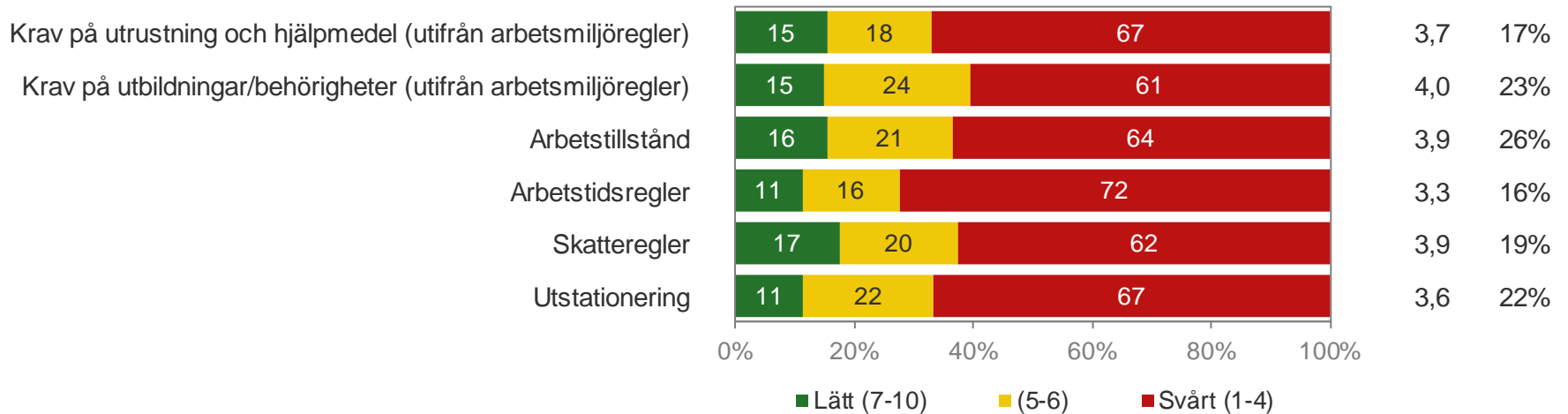
Information

Sex av tio eller fler tycker att det är svårt (svarsalternativ 1-4) att hitta information om vilka regler som gäller. Information om arbetstidsregler, utstationering och krav på utrustning och hjälpmedel är de områden som störst andel tycker är svårt (svarsalternativ 1-4) att hitta information om.

Runt två av fem är neutrala (svarsalternativ 5-6) till frågorna medan mellan en till två av tio tycker att det är lätt (svarsalternativ 7-10) att hitta information om vilka regler som gäller.

Det är runt en av fem som svarar Vet ej på frågorna.

Är det lätt eller svårt att hitta information om vilka regler som i Sverige gäller inom följande områden?

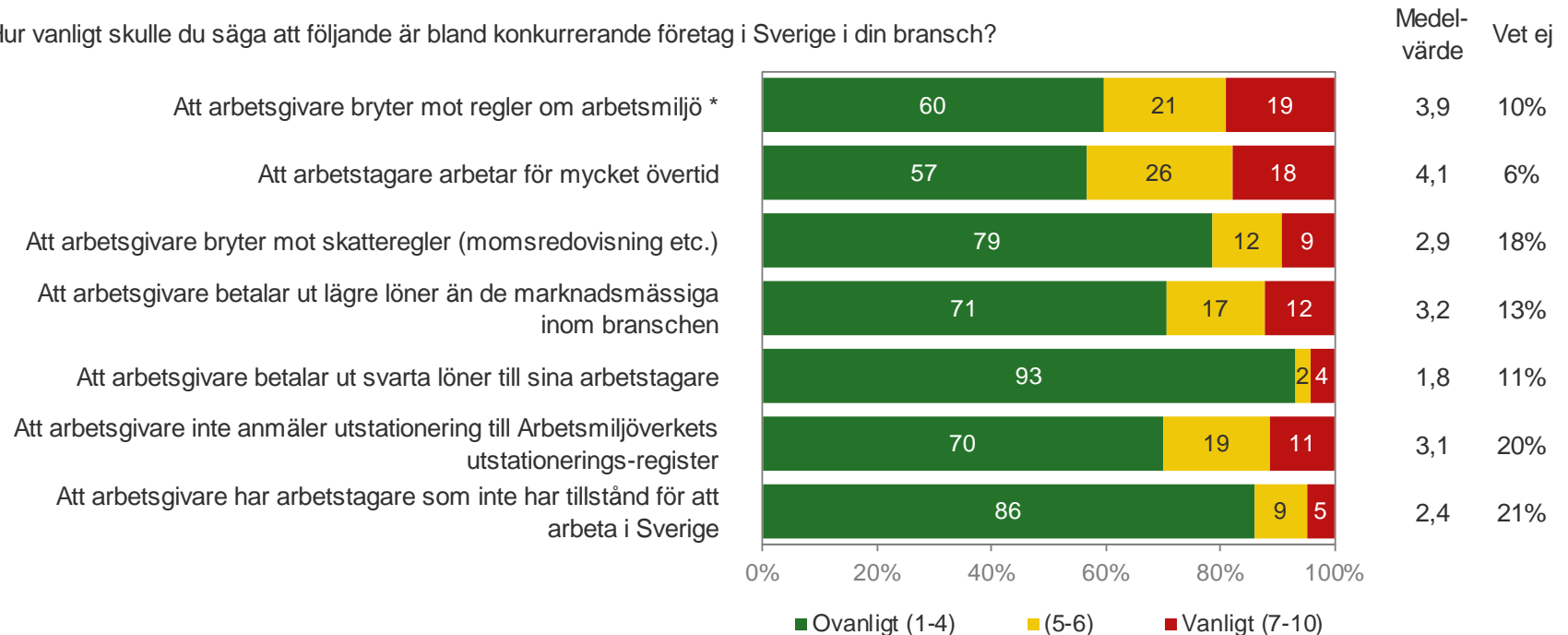
Beteende

Det är 93 procent som svarar att det är ovanligt (svarsalternativ 1-4) att arbetsgivare betalar ut svarta löner till sina arbetstagare. Därutöver svarar 86 procent att det är ovanligt (svarsalternativ 1-4) att arbetsgivare har arbetstagare som inte har tillstånd att arbeta i Sverige och 79 procent att det är ovanligt (svarsalternativ 1-4) att arbetsgivare bryter mot skatteregler.

Det är knappt en av fem som tycker att det är vanligt (svarsalternativ 7-10) att arbetsgivare bryter mot regler om arbetsmiljö samt att arbetstagare arbetar för mycket övertid.

Det är runt en av fem som svarar Vet ej gäller för frågorna om arbetsgivare har arbetstagare som inte har tillstånd för att arbeta i Sverige samt att arbetsgivare inte anmäler utstationering till Arbetsmiljöverkets utstationeringsregister.

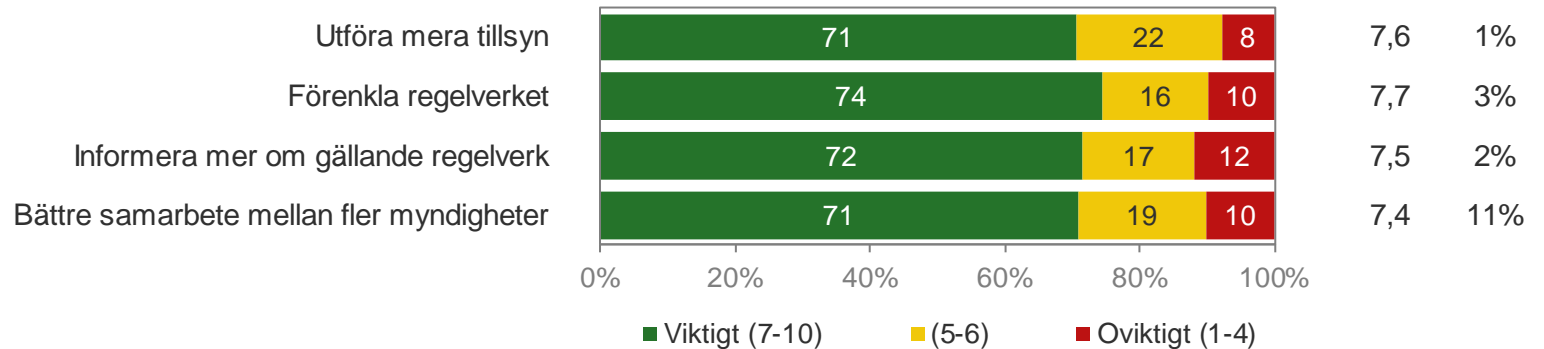
Hur vanligt skulle du säga att följande är bland konkurrerande företag i Sverige i din bransch?

Uppföljning av regler om arbetsmiljö

Drygt sju av tio anser att det är viktigt (svarsalternativ 7-10) att staten arbetar med att förenkla regelverket, informera mer om gällande regelverk, arbetar med att utföra tillsyn samt arbetar för ett bättre samarbete mellan fler myndigheter.

Hur viktigt anser du det är att svenska staten arbetar med följande för att säkerställa att regler om arbetsmiljö följs i din bransch?

Uppföljning av regler om arbetsmiljö

Är det något annat staten kan göra för att säkerställa att regler om arbetsmiljö följs i din bransch?

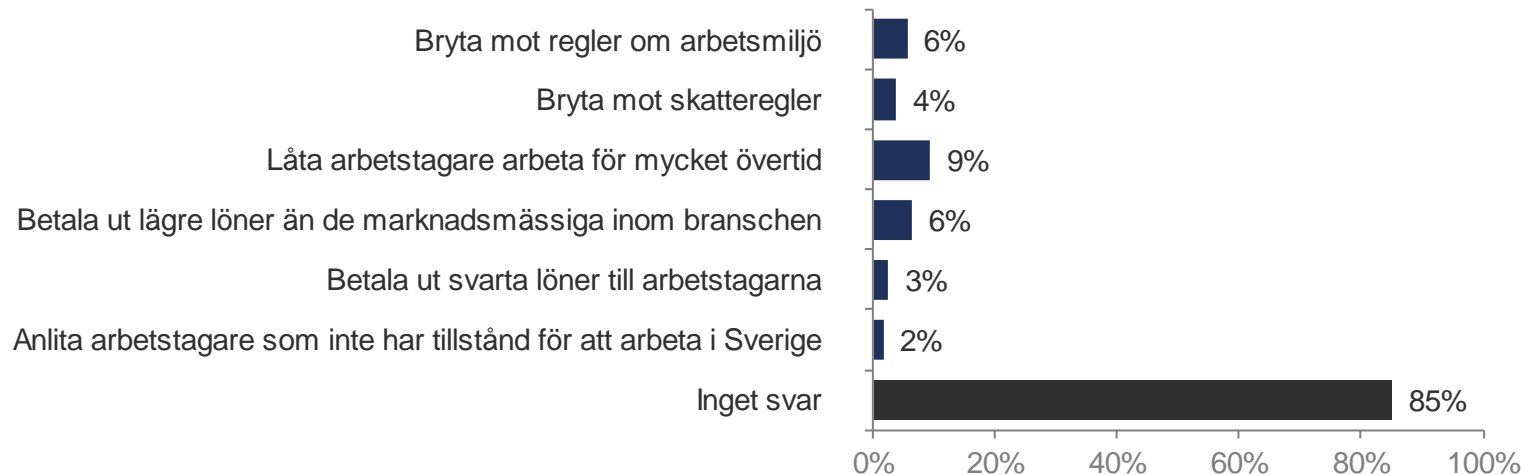

Osunda uppdragserbjudanden

85 procent har inte svarat på frågan om de under de senaste tre åren fått några uppdragserbjudanden som skulle inneburi att de brutit mot något av de listade sakerna.

Det är nio procent som fått erbjudanden som inneburit att låta arbetstagare arbeta för mycket övertid och sex procent som fått erbjudanden som skulle bryta mot regler om arbetsmiljö samt inneburit att betala ut lägre löner än de marknadsmässiga inom branschen.

Har ditt företag under de senaste 3 åren blivit tillfrågad av svenska uppdragsgivare om uppdrag som om du åtagit dig dem hade inneburit att du hade behövt? *

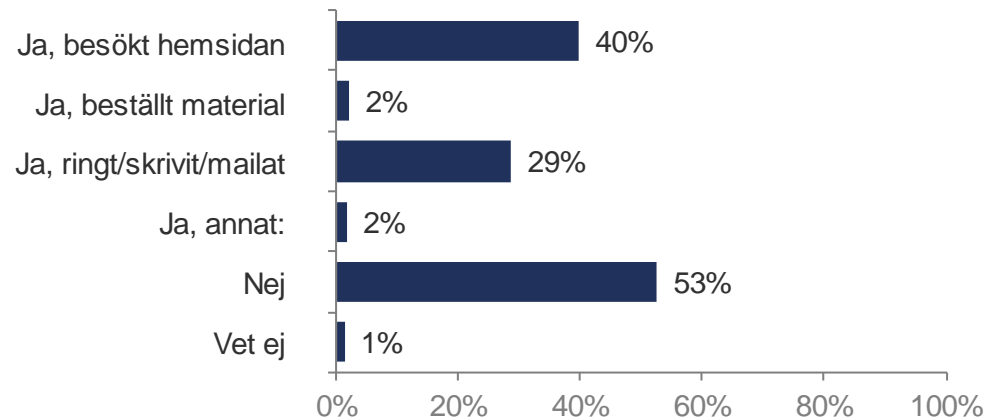

Kontakt med arbetsmiljöverket

Det är drygt hälften som inte har haft någon kontakt med Arbetsmiljöverket under det senaste året.

Två av fem har haft kontakt med Arbetsmiljöverket genom att de besökt hemsidan.

Har du personligen varit i kontakt med Arbetsmiljöverket under det senaste året? *

Bilagor

- Bilaga 1 : Öppna svar och kommentarer (separat bilaga)
- Bilaga 2 : Databas med respondenternas kontaktuppgifter (respondenter som vill delta i uppföljande undersökning)
- Bilaga 3 : Enkät

Enkät

Stämmer det att ditt företag har eller har haft personal utstationerad i Sverige?

- Ja
- Nej (avsluta)
- Vill ej svara (avsluta)

Vilken är din befattning?

- VD, högste chef
- Annan chef
- Annan befattning, vilken _____

Är din/dina uppdragsgivare i Sverige (flera svar möjliga)

- Privata företag
- Offentliga myndigheter
- Vill ej svara

Framgick det i upphandlingen av era tjänster vilka regler som ska följas inom följande områden

	Ja	Nej	Vill ej svara	Vet ej
Arbetsmiljöregler	☐	☐	☐	☐
Arbetsstillstånd	☐	☐	☐	☐
Arbetstidsregler	☐	☐	☐	☐
Skatteregler	☐	☐	☐	☐

Enkät

Vet du var du kan vända dig för att få information om vilka regler som gäller inom följande områden i Sverige?

	Ja	Nej
Krav på utrustning och hjälpmedel (utifrån arbetsmiljöregler)	☐	☐
Krav på utbildningar/behörigheter (utifrån arbetsmiljöregler)	☐	☐
Arbetsstillstånd	☐	☐
Arbetsbudsregler	☐	☐
Skatteregler	☐	☐
Utstationering	☐	☐

Är det lätt eller svårt att hitta information om vilka regler som i Sverige gäller inom följande områden? (1-mycket lätt, 10 mycket svårt, vill ej svara)

	Mycket lätt					Mycket svårt					Vill ej svara	Vet ej
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Krav på utrustning och hjälpmedel (utifrån arbetsmiljöregler)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Krav på utbildningar/behörigheter (utifrån arbetsmiljöregler)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arbetsstillstånd	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arbetsbudsregler	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Skatteregler	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Utstationering	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hur fick ditt företag kännedom om utstationeringsregistret?

- Från: _____
- Minns ej

Enkät

Hur vanligt skulle du säga att följande är bland konkurrerande företag i Sverige i din bransch (skalan är på 1-10 där 1 är mycket ovanligt och 10 är mycket vanligt)

	Mycket ovanligt									Mycket vanligt	Vet ej
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Att arbetsgivare bryter mot regler om arbetsmiljö (inte erbjuder hjälpmedel/utrustning till sina arbetstagare, inte säkerställer att arbetstagarna har lagstadgad utbildning, tillåter häls ofarliga arbetsuppgifter)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Att arbetstagare arbetar för mycket övertid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Att arbetsgivare bryter mot skatteregler (momsredovisning etc.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Att arbetsgivare betalar ut lägre löner än de marknadsmissiga inom branschen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Att arbetsgivare betalar ut svarta löner till sina arbetstagare	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Att arbetsgivare inte anmäler utstationering till Arbetsmiljöverkets utstationerings-register	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Att arbetsgivare har arbetstagare som inte har tillstånd för att arbeta i Sverige	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hur viktigt anser du det är att svenska staten arbetar med följande för att säkerställa att regler om arbetsmiljö följs i din bransch? (1-10, helt oviktigt till 10, mycket viktigt, vet ej)

	Helt oviktigt								Mycket viktigt		Vet ej
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Utföra mera tillsyn	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Förenkla regelverket	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Informera mer om gällande regelverk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bättre samarbete mellan fler myndigheter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Ar det något annat staten kan göra för att säkerställa att regler om arbetsmiljö följs i din bransch

Enkät

Har ditt företag under de senaste 3 åren blivit tillfrågad av svenska uppdragsgivare om uppdrag som om du åtagit dig dem hade inneburit att du hade behövt...

(med detta menas att kraven som kunden ställt förutsätter att regler åsidosätts, inte att du bedömer att ett åsidosättande skulle öka dina chanser att vinna uppdraget) (Flera svar möjliga)

- Bryta mot regler om arbetsmiljö
- Bryta mot skatteregler
- Låta arbetstagare arbeta för mycket övertid
- Betala ut lägre löner än de marknadsmässiga inom branschen
- Betala ut svarta löner till arbetstagarna
- Anlita arbetstagare som inte har tillstånd för att arbeta i Sverige

Har du personligen varit i kontakt med Arbetsmiljöverket under det senaste året. Med kontakt menas besök på hemsidan, beställt material eller ringt, skrivit, mailat till någon på AV med anledning av arbetsmiljöfråga eller information om arbetsmiljöfrågor/regler? (Fler svar möjliga)

- Ja, besökt hemsidan
- Ja, beställt material
- Ja, ringt/skrivit/mailat
- Ja, annat: _____
- Nej
- Vet ej

Kan du tänka dig att delta i en uppföljande intervju om det blir aktuellt med en fördjupning av det som kommer fram i denna undersökning?

- Ja
- Nej

Namn, mail och telefonnummer:

Intervjuaren noterar kön

- Man
- Kvinna